

ΛΕΞΙΚΑ

Κριτήρια παρουσίασης και αξιολόγησης

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	DIZIONARIO GRECO MODERNO – ITALIANO ISSBI	
Εκδότης	Gruppo Editoriale Internazionale	
Τόπος έκδοσης	Roma	
Αριθμός τόμων	1	
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1993	
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)		
Επιστημονικός υπεύθυνος	Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neoellenici	
Επιμελητής	Comitato di Redazione dello ISSBI (Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neoellenici)	
Συντάκτες		
Θεωρητές/αναθεωρητές		
Αριθμός ISDN		

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Χοντρό	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Δεμένο	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη διευκόλυνση της ανεύρεσης των	NAI	OXI ✓

λημμάτων		
Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	NAI ✓	OXI
Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	NAI ✓	OXI
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	NAI	OXI ✓
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	NAI ✓	OXI
Αριθμός σελίδων	1142	
Ύψος, πλάτος, πάχος του βιβλίου	ύψος: 21 εκατοστά, πλάτος: 14 εκ., πάχος: 3,2 εκ.	
Πρόλογος		
Ύπαρξη προλόγου	NAI ✓	OXI
Μικρός πρόλογος	NAI	OXI✓ (7 σελίδες πρόλογος + 8 σελίδες εισαγωγή.)
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	NAI ✓	OXI
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI ✓
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	NAI	OXI ✓
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	NAI - ελληνόφωνους - αλλόφωνους - ελληνόφωνους και αλλόφωνους	OXI ✓
το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	NAI - αρχάριο - μέσο - προχωρημένο	OXI ✓
την ηλικία των χρηστών	NAI	OXI ✓

τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των λημμάτων	ΝΑΙ παράθεση:	ΟΧΙ ✓
τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
Ταιριάζουν οι πηγές αυτές με αυτές που αναφέρονται στα λήμματα;	ΝΑΙ	ΟΧΙ
τον αριθμό των λημμάτων	ΝΑΙ Αναφέρετε πόσα.	ΟΧΙ ✓
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	ΝΑΙ Ποιες;	ΟΧΙ ✓
άλλα στοιχεία μακροδομής		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη λημματογράφηση	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ

πλαίσια)		
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	NAI √	OXI
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	NAI	OXI √
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή	NAI √	OXI (να σημειωθεί αν η έλλειψη του πίνακα οφείλεται στο ότι δεν γίνεται φωνητ. μεταγραφή)
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	NAI √ αυτόνομου τμήματος με ελληνικά ονόματα	OXI
<p>ενημέρωση της μακροδομής για τα εξής:</p>		
σύγχρονη μορφή της γλώσσας.	<p>NAI √</p> <p>Μεγάλη ενημέρωση</p> <p>Μέτρια ενημέρωση √</p> <p>Ταγιέρ, ταγκό, τακτ, ταλκ, ταμπλό, ταμπόν, ταμπού, τατουάζ, τελεφερίκ, τέμπερα, τέμπο, τέννις, τεντυμπόης, τεντυμποϊσμός, τεραίν, τεστ, τζαζ, τζέντλεμαν, τζόκεϋ, τιράζ, τόμπολα, τονάζ, τορεαντόρ, τοστ, τοτέμ, τούνελ, τουπέ, τουρκουάζ, τουρνέ, τουρνουά, τρακ,</p>	OXI

	<p>τρακτέρ, τραμ, τρικαντό, τρικό, τρουά καρ, τρυκ, τσεκ, τσιτσερόνε</p>	
παλιές λέξεις.	<p>ΝΑΙ ✓ Μεγάλη ενημέρωση ✓ Μέτρια ενημέρωση</p> <p><u>Στο λεξικό οι παρακάτω λέξεις χαρακτηρίζονται λόγιες και διακρίνονται από το σύμβολο (voce dotta).</u></p> <p>τάδε-τάδε έφη, τανάπαλιν, τέιον τεκταινόμενα τελευτή, τελευτώ τέμνων-ουσα- ον, τέρπω, τεσσαράκοντα, τεσσαρακονταετής, τεσσαρακοντούτης, τεταμένος, τετελεσμένος, τετέλεσται, τεχνεύομαι, τεχνηέντως, τέως, τίθεμαι, τίνος, τοιούτος- τοιαύτη-τοιούτο, τοιουτοτρόπως, τουναντίον, τροχάδην, τυχών-τυχούσα-τυχόν, τωνόντι.</p>	ΟΧΙ ✓
ζεύγη λέξεων λόγιας – λαϊκής	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ

<p>προέλευσης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ταρσανάς (δίνεται η ετυμολογία της λέξης) – ναυπηγείο (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τασάκι - σταχτοδοχείο (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τέιον (voce dotta/λόγια) - τσάι (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τελευτή (voce dotta/λόγια) – τέλος/θάνατος (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τελευτώ (voce dotta/λόγια) – τελειώνω/πεθαίνω (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τέντζερης- τσεντζερέδια, - κατσαρόλα (δεν υπάρχει καμία ένδειξη 	
--------------------	--	--

	<p>διαφοροποίησης)</p> <ul style="list-style-type: none"> • τεσσαράκοντα (voce dotta/λόγια) – σαράντα (στην ετυμολογία του λήμματος αναφέρεται ότι προέρχεται από την ελληνική λέξη τεσσαράκοντα) • τεσσαρακονταετής (voce dotta/λόγια) – σαραντάρης (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τέως (voce dotta/λόγια) – πρώην (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τίνος (voce dotta/λόγια), - ποιανού (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τοιούτος-τοιαύτη- τοιούτο (voce dotta/λόγια) – τέτοιος (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • τοιουτοτρόπως (voce dotta/λόγια) – έτσι (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τοκετός – γέννα (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τουναντίον (voce dotta/λόγια) – αντιθέτως (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) • τροχοπέδη-φρένο (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) Ok. • τωόντι (voce dotta/λόγια) – πραγματικά (δεν υπάρχει καμία ένδειξη διαφοροποίησης) 	
Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: <i>δίκτυο – δίχτυ,</i>	ΝΑΙ ✓ (υπάρχει διαφορά ως προς την ετυμολογία)	ΟΧΙ

<p><i>ιχθυοπωλείο – ψαράδικο.</i></p>	<p>ΝΑΙ ✓ (δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους)</p>	<p>ΟΧΙ</p>
<p>επιρρήματα με διπλή κατάληξη</p>	<p>ΝΑΙ ✓</p> <ul style="list-style-type: none"> • ταυτόχρονα - ταυτοχρόνως (simultaneamente-nello stesso tempo), • τέλεια-τελείως (perfetamente, compiutamente – completamente, interamente, del tutto, assolutamente), • τελευταία-τελευταίως, • τελικά – τελικώς, • τεχνικά-τεχνικώς, • τεχνολογικά – τεχνολογικώς, • τιμητικά –τιμητικώς, • τυπικά – τυπικώς, • τυπογραφικά - τυπογραφικώς. 	<p>ΟΧΙ</p>
<p>Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: <i>απλά – απλώς,</i></p>	<p>Το <i>απλά</i> μεταφράζεται</p>	

<p>άμεσα – αμέσως</p>	<p>ως «με απλό τρόπο».</p> <p>Και το <i>απλώς</i> μεταφράζεται ως «μόνο»</p> <p>Το <i>άμεσα</i> μεταφράζεται ως «direttamente» ενώ το <i>αμέσως</i> μεταφράζεται ως «subito, immediatamente, direttamente».</p>	
<p>ζεύγη ελληνικών και ξένων λέξεων</p>	<p>ΝΑΙ ✓</p> <ul style="list-style-type: none"> • τούνελ – σήραγγα (δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους, δίνεται όμως η ετυμολογία του κάθε λήμματος) • τουρνέ – περιοδεία (δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους) • τσεκ – επιταγή (δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους) 	<p>ΟΧΙ ✓</p>
<p>(π.χ. <i>εξώστης – μπαλκόνι</i>).</p> <p>Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;</p> <p>Αν ναι, καταγράψτε πώς.</p>	<p>ΝΑΙ</p>	<p>ΟΧΙ ✓</p> <p>Δεν επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους. Αναφέρεται όμως</p>

		η ετυμολογία του κάθε λήμματος.
κύρια ονόματα.	<p>ΝΑΙ ✓</p> <p><u>Εθνικά:</u></p> <p>Ταλιάνος, Τουρκάλα, Τουρκαλάς, Τουρκαλβανός, Τούρκισσα, Τουρκοκρητικός, Τούρκος, Τριπολιτσιώτης, Τριπολιτσιώτισσα, Τρωαδίτης, Τσάκωνες, Τσιριγώτης.</p> <p><u>Πόλεις-Χώρες:</u></p> <p>Τελ-Αβίβ, Τεργέστη, Τεχεράνη, Τήνος, Τίρανα, Τόκιο, Τουρίνο, Τουρκεστάν, Τουρκία, Τρανσυλβανία, Τραπεζούντα, Τρίκαλλα, Τρίπολη, Τροία, Τρωάδα, Τσακωνιά, Τσιρίγο, Τυνησία, Τύνιδα.</p> <p><u>Ημέρες:</u></p> <p>Τρίτη (με κεφαλαίο), τετάρτη (χωρίς κεφαλαίο)</p>	ΟΧΙ

<p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>Κωνσταντίνος,</i> <i>Κώστας,</i> <i>Κωστής,</i> <i>Κώτσος</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p><u>Μυθολ.</u>: Τάραντας, Τεύτονες,</p> <p>NAI ✓ NAI ✓ NAI ✓ NAI ✓</p> <p>NAI ✓</p>	<p>OXI OXI OXI OXI</p> <p>OXI</p>
<p>γεωγραφικοί όροι</p> <p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>Όλυμπος</i> <i>Κρήτη</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p>NAI ✓ Ταΰγετος, Τίβερης, Τίγρης</p> <p>NAI ✓ Olimpo NAI ✓ Creta</p> <p>NAI</p>	<p>OXI OXI OXI</p> <p>OXI ✓</p>
<p>ακρωνύμια</p> <p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>Δ.Ε.Η.</i> <i>Ο.Τ.Ε.</i></p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p>NAI</p> <p>NAI NAI</p> <p>NAI</p>	<p>OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓</p>
<p>γενικές συντομογραφίες</p>	<p>NAI</p>	<p>OXI ✓</p>

Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>αφοί</i> <i>π.χ.</i> <i>π.Χ.</i>	NAI NAI NAI√ a.C.	OXI √ OXI√ (μόνο per esempio) OXI
Σε ειδικό πίνακα	NAI √	OXI
λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας, ιατρικής, μουσικής, κιν/φου).	NAI √ (Στο λεξικό καταγράφεται το ειδικό πεδίο στο οποίο εντάσσονται ως εξής:) <u>Στρατός/mil.:</u> Ταγματάρχης, τάξη (επιμέρους σημασία), ταξιαρχία, <u>Ιατρική/med.:</u> Ταλαντευσίμετρο, ταμπόν (επιμέρους σημασία), ταχυκαρδία <u>Φυσική/fis.:</u> ταλαντογράφος <u>Μουσική/mus.:</u> ταμπουράς (.) <u>Βιολογία/biol:</u> τάξη (επιμέρους σημασία) <u>Ανατομία/anat.:</u> ταρσός <u>Αστρολογία/astr.:</u> Ταύρος <u>Γραμματική/gram.:</u>	OXI

<p>Ειδικότερα εξετάστε επιπλέον τις εξής λέξεις τις σχετικές με την τεχνολογία:</p> <p>αποκωδικοποιητής,</p> <p>πληροφορική,</p> <p>υπολογιστής,</p> <p>κομπιούτερ,</p> <p>πληκτρολόγιο,</p> <p>ποντίκι,</p> <p>σκληρός δίσκος,</p> <p>προγραμματιστής,</p> <p>δισκέτα</p>	<p>ταυτοπροσωπία</p> <p>NAI</p> <p>NAI</p> <p>NAI</p> <p>NAI ✓</p> <p>NAI</p> <p>NAI</p> <p>NAI</p> <p>NAI ✓</p> <p>NAI</p>	<p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓ (όχι ως H.Y.)</p> <p>OXI</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI</p> <p>OXI✓</p>
<p>όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι.</p> <p>Παραθέστε ποιοι λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω κατηγορίες.</p> <p>Ελέγξτε επίσης τις παρακάτω λέξεις που εκφράζουν:</p> <p>- συγγένεια:</p> <p>μπατζανάκης</p> <p>κουνιάδα</p>	<p>NAI ✓</p> <p>NAI ✓</p> <p>τριτότοκος, πνευματικά τέκνα, τρίδυμος, τετράδυμος, τρίπαππος, τρισέγγονος</p> <p>NAI ✓</p> <p>NAI ✓ (λ. κουνιάδος)</p>	<p>OXI</p> <p>OXI</p> <p>OXI</p> <p>OXI</p>

- προσφώνηση:	NAI	OXI ✓ δεν καταγράφονται προσφωνήσεις
σεβασμιότατε	NAI	OXI ✓(μόνο ονομαστ.)
μακαριότατε	NAI	OXI ✓(μόνο ονομαστ.)
- ευχές:	NAI ✓ καλό ταξίδι (στο λ. ταξίδι),	OXI
καλά στέφανα!	NAI ✓ (στο λ. στέφανο)	OXI
χρόνια πολλά!	NAI ✓ (στο λ. χρόνια)	OXI
Καλή τύχη	NAI ✓ (στο λ. τύχη)	OXI
- αντίληψη του χρόνου:	NAI	OXI ✓
κυριακάτικα	NAI ✓	OXI
χειμωνιάτικα	NAI	OXI ✓
- θρησκευτικές τελετές και λατρείες:	NAI ✓ έταξα στην Παναγία ένα μεγάλο κερί (τάζω), ταφή, τρισάγιο, τυπικό, η τέλεση του γάμου, τελετή, Ο Πανάγιος	OXI

	Τάφος, Τίμιο ξύλο, Τίμιος Σταυρός, Αγία Τράπεζα, η Αγία Τριάδα, τριαδικός τρισάγιο, τροπάριο, Μεγάλη Τρίτη (με κεφαλαία)/Τετάρτη (χωρίς κεφαλαία),	
κόλλυβα	ΝΑΙ ✓(αναφέρεται και πότε χρησιμοποιούνται)	ΟΧΙ
αγιασμός	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
- γιορτές και τρόποι γιορτής:	ΝΑΙ ✓ τριώδιο, Τσικνοπέμπτη, Τυρινή	ΟΧΙ
κάλαντα	ΝΑΙ ✓ (αναφέρεται πότε λέγονται)	ΟΧΙ
ονομαστική γιορτή	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
τσικνοπέμπτη	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
καθαρά (-ή) Δευτέρα	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
-θεσμοί της πολιτικής ζωής:	ΝΑΙ ✓ τρόικα, τυραννία, τυραννίδα	ΟΧΙ ✓

<p>προεδρευόμενη δημοκρατία</p> <p>προεδρική δημοκρατία</p> <p>η ταμπακιέρα (=το ουσιώδες)</p> <p>Για τις παραπάνω λέξεις και για όσες άλλες καταγράψετε, σημειώστε αν παρατίθεται ισοδύναμο και ποιο είναι.</p>	<p>NAI</p> <p>NAI</p> <p>NAI √ (όχι όμως με τη σημασία αυτή)</p>	<p>OXI √</p> <p>OXI √</p> <p>OXI</p> <p>Δεν παρατίθενται ισοδύναμα για καμία από τις παραπάνω λέξεις</p>
<p>ξεχωριστή καταγραφή προθημάτων.</p> <p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p>εκ-</p> <p>προ-</p> <p>ξε-</p> <p>Σε ειδικό πίνακα</p>	<p>NAI √</p> <p>ταχυ-, τετρα-, τηλε-, τρι- τρις-</p> <p>NAI √</p> <p>NAI √</p> <p>NAI √</p> <p>NAI</p>	<p>OXI</p> <p>OXI</p> <p>OXI</p> <p>OXI</p> <p>OXI √</p>
<p>καταγραφή επιθημάτων.</p> <p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p>-ούλης</p> <p>-τέος</p> <p>-τός</p>	<p>NAI</p> <p>-τζής</p> <p>NAI √</p> <p>NAI</p> <p>NAI</p>	<p>OXI √</p> <p>OXI</p> <p>OXI √</p> <p>OXI √</p>

Σε ειδικό πίνακα	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
καταγραφή συνθέτων	ΝΑΙ ✓	ΟΧΙ
α) μονολεκτικά σύνθετα υποταγμένα (π.χ. <i>αερογέφυρα</i>) (ιδιαίτερα όταν η σημασία τους είναι σκοτεινή σε σχέση με τη λέξη – βάση).	ΝΑΙ	ΟΧΙ ✓
α) μονολεκτικά σύνθετα σε ξεχωριστό λήμμα	ΝΑΙ ✓ ταβανόσκουπα, ταβερνόβιος, ταβλαδόρος, ταγματάρχης, ταινιοθήκη, ταινιόπλεγμα, τακτοποίηση, τακτοποιώ, τάλαιπωρία, ταλαιπωρώ, ταλαντευσίμετρο, ταλαντογράφος, ταξιανθία, ταξιάρχης, ταξιαρχία, ταξίαρχος, ταξιθεσία, ταξιθέτης, ταξιθετώ, ταξίμετρο, ταξινόμηση, ταξινομία, ταξινόμος, ταξινομώ, ταπεινόφρονας, ταπεινοφροσύνη, ταπεινόφρων, ταπητουργείο,	ΟΧΙ

	<p> ταρακουνάω, ταρακούνημα, ταρακουνώ, ταραμοκεφτές, ταραμοσαλάτα, ταραχοποιός, ταυρομαχία, ταυρομάχος, ταυτάριθος, ταυτολογία, ταυτολογώ, ταυτοπροσωπία, ταυτόσημος, ταυτόχρονος, ταφόπετρα, ταχινόσουπα, ταχογράφος, ταχυβολία, ταχυβόλο, ταχυγλωσσία, ταχυγραφία, ταχυγράφος, ταχυδακτυλουργία, ταχυδακτυλουργικός, ταχυδακτυλουργός, ταχυδρομείο, ταχυδρόμηση, ταχυδρομικός, ταχυδρόμος, ταχυδρομώ, ταχυκαρδία, ταχυκίνητος, ταχυμετρία, ταχύμετρο, ταχυπαλμία, ταχυπλοΐα </p>	
--	--	--

β)	πολυλεκτικά	σύνθετα	ΝΑΙ √	ΟΧΙ
υποταγμένα			<p>τραγούδια της τάβλας (τάβλα), ιπποτικό τάγμα (τάγμα), ταινία γης (ταινία), τακτικός καθηγητής (τακτικός), τακτικός στρατός (τακτικός), ταμείο παρακαταθηκών και δανείων (ταμείο), δημόσιο ταμείο, χρονολογική τάξη, δημόσια τάξη (τάξη), εργατική τάξη, γραφείο ταξιδίων (ταξίδι), γαμήλιο ταξίδι, ταξιδιάρικα πουλιά (ταξιδιάρικος,) ταξιδιωτικό σάκος (ταξιδιωτικός), ταξιδιωτικές εντυπώσεις (ταξιδιωτικός), ταξική πάλη (ταξικός), ταξικές διεκδικήσεις (ταξικός), ταξινόμος αρχείου (ταξινόμος), τάση ηλεκτρικού ρεύματος (τάση), οικογενειακός τάφος (τάφος), ο Πανάγιος Τάφος (τάφος), ταχυδρομικός σάκος (ταχυδρομικός), ταχυδρομική επιταγή</p>	

	(ταχυδρομικός), γλυκά του ταψιού (ταψί)	
β) πολυλεκτικά σύνθετα σε ξεχωριστό λήμμα	NAI	OXI ✓
Ελέγξτε επίσης τα εξής:		
παιδική χαρά	NAI	OXI ✓
γυαλιά ηλίου	NAI	OXI ✓
καταγραφή παράγωγων λέξεων	NAI ✓	OXI
α) καταγραφή παράγωγων λέξεων υποταγμένα	NAI	OXI ✓
β) καταγραφή παράγωγων λέξεων σε ξεχωριστό λήμμα	NAI ✓ ταβάνωμα, ταβερνιάρης, ταγγίλα, τάγιστρο, τακουνάδικο, τακτικός, τακτικότητα, ταλανισμός, ταλάντευση, ταλαντευτικός, ταλαντούχος, ταμαχιάρης, ταμειακός, ταμιευτήριο, ταμπάκι, ταμπουρλιέρης, ταξιδευμένος, ταξιδιάρικος, ταξιδιωτικός, ταξικός,	OXI

	<p>τάξιμο, ταξιτζής, ταπεινότητα, ταπεινοφροσύνη, ταπείνωση, ταπεινωτικός, ταπετσιέρης, ταπητουργείο, ταραχώδης, ταρτουφισμός, ταχυδακτυλουργικός</p>	
α) καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών υποταγμένα	<p>NAI ✓ τοσούτσικος (λ. τοσούλης)</p>	OXI
β) καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών σε ξεχωριστό λήμμα	<p>NAI ✓ τετραγωνίδιο, τοσολάκης, τοσούλης, τραγουδάκι, τραπεζάκι, τρυγονάκι</p>	OXI
ανύπαρκτες λέξεις	NAI	OXI ✓
λαθεμένες λέξεις (λάθη τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)	NAI	<p>OXI ✓ Τα λήμματα Τρίτη και η Μεγάλη Τρίτη γράφονται με κεφαλαία ενώ το λήμμα Τετάρτη και Μεγάλη Τετάρτη με μικρά.</p>

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	NAI √	OXI
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	NAI √	OXI
φωνητική μεταγραφή	NAI	OXI √
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών	NAI √	OXI
- άρθρο/γένος	NAI √ (το άρθρο)	OXI
- κατηγορίες του λόγου	NAI √	OXI
- στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)	NAI √ (αόριστος, παθητ. αόριστος, παθητική μτχ. αορίστου.)	OXI
καταγραφή συντακτικών πληροφοριών	NAI √	OXI
απόδοση των πολλών σημασιών των πολύσημων λέξεων. Αποδίδονται όλες οι σημασίες που καταγράφονται στο λεξικό Τριανταφυλλίδη;	NAI √ ταβανόσκουπα 2/2, τάβλα (2/2), τάβλι 2/2, τάγμα (2/3), τάζω (2/2), ταΐζω 2/, ταινία	OXI

(στον παρονομαστή του κλάσματος σημειώνεται μόνο ο αριθμός των ερμηνειών που αριθμούνται στο λεξ. Τριανταφυλλίδη)	4/5, ταίρι (2/2), ταιριάζω (3/4), τάκος (3/2), τακτική (2/3), τακτικός 4/5, τακτοποίηση (1/2), τακτοποιώ 1/2, ταλαιπωρία 2/1, ταλανίζω 2/1, ταλάντευση (2/2), ταλαντεύομαι 2/2, ταλαντούχος 2/1, τάλιρο (2/2) τάμα (2/2), ταμείο 2/4, ταμπόν 2/3, τάξη (8/8), ταπεινός (2/3), ταπεινότητα 2/1, ταραζώ (2/2), ταραχή (2/2), τάση (3/7), ταυ (2/2), τάυρος (2/4), ταυτότητα (3/3), ταφόπετρα 2/2, τάχα (2/3), ταχιά 2/2, ταχυδρομείο 3/4, ταχύτητα (2/3).	
Ομώνυμες λέξεις που αποδίδονται ως πολύσημες	ΝΑΙ ✓ τακτικός (στο λεξ. Τριανταφυλλίδη η λέξη τακτικός εμφανίζεται ως ομώνυμη, εδώ ως πολύσημη)	ΟΧΙ
Πολύσημες λέξεις που αποδίδονται ως ομώνυμες	ΝΑΙ ✓ Αποδίδονται ως ομώνυμα τα: τη, την, της, το, τον, του, τους ενώ στο λεξικό Τριαντ. εμφανίζονται ως πολύσημα.	ΟΧΙ τόνος (αποδίδεται ως ομώνυμη και στο λεξ. Τριαντ. αλλά εκεί υπάρχουν 4

		λήμματα ενώ εδώ 3) τούμπα (αποδίδεται ως ομώνυμη και στο λεξ. Τριαντ. αλλά εκεί υπάρχουν 3 λήμματα ενώ στο εδώ 2)
καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων.	<p>ΝΑΙ ✓</p> <p><u>Δίνεται η ένδειξη fig./μτφ. σε</u> <u>επιμέρους σημασίες των</u> <u>παρακάτω λημμάτων:</u></p> <p>ταβανόσκουπα, ταΐζω, τάκος, τακτική, ταλάντευση, ταλαντεύω ταξιδεμένος, ταραχή, ταφόπετρα, τείνω, τελευταίος, τελματώνω, τενεκές, τελματώνω, τενεκές, τετραγωνικός, τζάκι, τήκω, τηλεγραφόξυλο, τιμόνι, τιμονιέρης, τομάρι, τονισμός, τούβλο, τουλουμιάζω, τούμπα, τουμπάρω, τουρκεύω, τουρκόγυφτος, τραγέλαφος, τραγογένης, τραγωδία, τραντάζω, τραπέζι, τραχύνω, τραχύς, τραχύτητα, τρελαίνω, τρελαίνομαι, τρέφω, τριβελίζω, τριβή, τρίβω, τρικούβερτος, τρομερός, τρόπαιο, τροπάριο,</p>	ΟΧΙ

	<p> τροφοδότης, τροφοδοτώ, τρόχισμα, τρύγημα, τρώγλη, τρώω, τρώγομαι, τσακίζω, τσαλίμι, τσανάκι, τσαούσης, τσεκούρωμα, τσεκουρώνω, τσιγαρίζω, τσιγάρισμα, τσιλιβήθρα, τσιμπούρι, τσίπα, τσίρος, τσιτσιρίζω, τσιτσιρίσμα, τσιτώνω, τσίχλα, τσοντάρω, τσουβάλι, τσουβαλιάζω, τσουβάλιασμα, τσουγκρίζω, τσούγκρισμα, τσούζω, τσουνί, τσούξιμο, τσούρμο, τσούχτρα, τύλιγμα, τυλίγω, τυμπανίζω, τυμπανοκρουσία, τυφλοσύρτης, </p> <p> <u>Δίνεται η ένδειξη anche</u> <u>fig./μτφ.</u> ταινία (επιμέρους σημασία), τάφος, τέλμα, τελματώδης, τετράγωνος, τεφαρίκι, τιθασεύω, τιμάριο, τίμημα, τιτάνας, торνευτός, τορπιλίζω, τορπιλισμός, τούμπανο, τουρλωτός (επιμέρους σημασία), τραγικός-η-ό, τράτο (επιμέρους σημασία), τραυματίζω, τρελοκομείο, τρελός (επιμέρους σημασία), τρελά, τρέχω (επιμέρους </p>	
--	---	--

	<p>σημασία), τρίγωνο (επιμέρους σημασία), τρικυμία, τρικυμίζω, τρόικα, τροφή, τροχός (επιμέρους σημασία), τρυγονάκι, τσάκα, τσαλακώνω, τσαλαπατώ, τσελίκι, τσελικώνω, τσεπώνω, τσίγκλισμα, τσιγκλώ, τσιμπώ (επιμέρους σημασία), τσινώ, τσοπανόσκυλο, τσουρουφλίζω, τσουρούφλισμα, τυπώνω (επιμέρους σημασία), τυφλός, τυφλότητα, τυφλώνω, τύφλωση.</p>	
<p>καταγραφή του επιπέδου ύφους των λέξεων (οικείο – ουδέτερο – τυπικό). Π.χ. <i>βουτάω</i> (οικείο ύφος) – <i>κλέβω</i> (ουδέτερο ύφος) – <i>οικειοποιούμαι</i> (τυπικό ύφος)</p>	<p>ΝΑΙ ✓ <u>δίνεται η ένδειξη <i>pop./λαϊκός</i></u> <u>στα εξής λήμματα:</u> τάβλα (επιμέρους σημασία), τάγιστρο, τάλιρο (επιμέρους σημασία), τάραχος, ταχιά (επιμέρους σημασία), του λόγου της, τίγαρις και τιγάρις, τίποτε και τίποτις, τόντις, τούτος, τρακόσιοι, τρυγητής (επιμέρους σημασία), τσακίδια, τσάχαλο, τσεπωμένος, τσερβέλο, Τσικνοπέφτη. <u>δίνεται η ένδειξη <i>scherz.</i> στα</u> <u>εξής λήμματα:</u></p>	OXI

	<p>τάλιρο (επιμέρους σημασία), τουρλόπαπας.</p> <p><u>δίνεται</u> <u>η</u> <u>ένδειξη</u> <u>iron./ειρωνικός</u> στα εξής <u>λήμματα:</u> η αφεντιά της, τρόφιμος, τσαγκαροδευτέρα (επιμέρους σημασία).</p> <p><u>δίνεται</u> <u>η</u> <u>ένδειξη</u> <u>infantile./παιδικός</u> στα εξής <u>λήμματα:</u> τσίσσα, τσιτσι, τσουνί.</p>	
<p>σήμανση της φόρτισης των λέξεων (π.χ. πολιτικάντης : αρνητική φόρτιση ζεστασιά: θετική φόρτιση)</p>	<p>NAI ✓</p> <p><u>δίνεται</u> <u>η</u> <u>ένδειξη</u> <u>spreğ./υποτιμητικός</u> στα εξής <u>λήμματα:</u> τέτοιος (επιμέρους σημασία), Τουρκαλάς, τουρκόγυφτος (επιμέρους σημασία), τραγόπαπας.</p>	OXI
<p>σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων</p>	NAI	OXI ✓
<p>σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται κυρίως στον προφορικό λόγο (π.χ. Γενάρης)</p>	<p>NAI ✓</p> <p>τσάτρα πάτρα (δεν υπάρχει ένδειξη), τικ-τακ, (υπάρχει η ένδειξη vocce onomatopeico/) τσακ/έφτασε στο τσακ (υπάρχει η ένδειξη vocce onomatopeico/) τσάκα/πιάστηκε στην τσάκα</p>	OXI

	(υπάρχει η ένδειξη vocce onomatopeico)	
παραδείγματα.	NAI √	OXI
α) παροιμίες	<p>NAI √</p> <p><u>Σε όλες τις παρακάτω παροιμίες δίνεται κατά λέξη μετάφραση της ελληνικής αλλά και η εξήγηση του νοήματός τους:</u></p> <p>αν δεν ταιριάζαμε δεν θα συμπεθεριάζαμε, κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι, τέτοια ώρα τέτοια λόγια, μάθε τέχνη κι ασ' τηνε, τζίτζικας ελάλησε μαύρη ρόγα γυάλισε, η τιμή τιμή δεν έχει και χαρά στον που την έχει, παπούτσι από τον τόπο σου κι ας είν' και μπαλωμένο, ο κόσμος το 'χει τούμπανο (κι εμείς κρυφό καμάρι), τρεις το λάδι, τρεις το ξίδι και έξι το λαδόξιδο, η τρέλα δεν πάει στα βουνά, λαγός τη φτέρη έτριβεν κακό του κεφαλιού του, ζήσε άλογο να φας τριφύλλι, όταν τα σκυλιά τρώγονται ο λύκος τρώει τα πρόβατα, η γλώσσα κόκαλα δεν έχει και κόκαλα τσακίζει, αν έχεις τύχη</p>	OXI

<p>Ελέγξτε επίσης τα εξής:</p> <p><i>Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει.</i></p> <p><i>Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλαια.</i></p>	<p>διάβαινε και ριζικό περπάτει</p> <p>NAI √ (μετάφραση)</p> <p>NAI</p>	<p>OXI</p> <p>OXI √</p>
<p>β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. <i>μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο</i>)</p>	<p>NAI √</p> <p>μεγάλη ταλαιπωρία, πολλές ταλαιπωρίες, ταγγό λάδι, ωραία ταινία, το τάγμα των Ιησουϊτών, ψηλό τακούνι, ταχτική ζωή, η τάξη των σαρκοφάγων, ταπεινό άτομο, μεγάλη ταραχή, ταριχευμένο πουλί,), η τάπα του βαρελιού (τάπα), ο τάφος του άγνωστου στρατιώτη (τάφος), κεντρικό ταχυδρομείο (ταχυδομείο),</p>	<p>OXI</p> <p>OXI</p>
<p>γ) συμφράσεις ή ημιστερεότυπες εκφράσεις [π.χ. <i>φαρδιά φούστα</i> (και όχι <i>πλατιά</i>), <i>πλατύ χαμόγελο</i> (και όχι <i>φαρδύ</i>)]</p>	<p>NAI √</p> <p>πολεμική τακτική, αμυντική τακτική, τακτή προθεσμία, ταμειακές δυσχέρειες, λαϊκή ταβέρνα, αλλαγή τακτικής, τακτικοί θαμώνες, ταπεινή καταγωγή, ταραχοποιά στοιχεία, ταυτότητα αντιλήψεων, η ταχύτητα του αυτοκινήτου, η ταχύτητα του φωτός</p>	<p>OXI</p> <p>OXI</p>

<p>δ) στερεότυπες εκφράσεις (π.χ. <i>τίναξε τα πέταλα</i>, <i>εκ των υστέρων</i>)</p>	<p>ΝΑΙ ✓</p> <p>το ταμείο του σπιτιού, θα σου κόψω ένα τάλιρο, μου βαλε τάλιρο ο καθηγητής, έχω τάβλα σήμερα, έγινε τάβλα στο μεθύσι, τάδε έφη, του ταξαν φούρνους με καρβέλια, έχει ταινία, δε βρίσκω το ταίρι της κάλτσας μου, έχασε το ταίρι της, δεν έχει το ταίρι του, πηγαίνουν ταίρι-ταίρι, δεν ταιριάζουν τα χνώτα μας, το κοστούμι είναι ταμάμ στο σώμα σου, το ταμάχι του θα τον φάει, μου ήρθε ταμπλάς, η κοιλιά μου βαράει ταμπουρά, κατ' αλφαβητική τάξη, βάζω σε τάξη, όλα είναι εν τάξει, πρώτης τάξεως, εν τάξει και παρατάξει, σας ανακαλώ στην τάξη, έγινε τάπα στο μεθύσι, έμεινε ταπί, τράβηξε των παθών του τον τάραχο, έχει τάση προς (την χαρτοπαιξία,), τάσσομαι παρά τον πλευρό σου, τον αποθέσαμε στον τάφο του, είμαι τάφος, κάνω τάχα πως, τα ταχυδρομικά, με χόρεψε στο ταψί</p>	
---	--	--

ε) αναφέρεται το συμφραστικό περιβάλλον π.χ. τσίτα= very tight (of clothes)	NAI	OXI ✓
Υπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρχει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).	<p>NAI ✓</p> <p><u>Δίνεται η ένδειξη vd/ στα παρακάτω λήμματα:</u></p> <p>ταγγίλα vd ταγγάδα, τάιστρο vd τάγιστρο, ταχυπαλμία vd ταχυκαρδία</p> <p><u>Δίνεται η ένδειξη e/ στα παρακάτω λήμματα:</u></p> <p>ταβερνάρης - ταβερνάρισσα, ταΐζω - ταγίζω, ταιριαστός - ταιριασμένος, τακτικός - ταχτικός, τακτοποιώ - ταχτοποιώ, ταλανισμός - ταλάνισμα</p>	OXI
<p>Στις λέξεις με πολιτισμικό φορτίο δίνονται επιπλέον διευκρινιστικά στοιχεία.</p> <p>Ελέγξτε επιπλέον τη λέξη <i>κουφέτα</i>. Αναφέρεται τότε χρησιμοποιείται;</p>	<p>NAI</p> <p>NAI</p>	<p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓ (υπάρχει ως λήμμα αλλά δεν αναφέρεται τότε χρησιμοποιείται)</p>
παράθεση ετυμολογίας	NAI ✓	OXI

Συμπεράσματα

Το λεξικό απευθύνεται σε χρήστες με υψηλό επίπεδο ελληνομάθειας. Δεν είναι κατάλληλο για αρχάριους χρήστες ή χρήστες μικρότερης ηλικίας γιατί περιέχει

λιγότερους σύγχρονους όρους και πολλές παλιές λέξεις που συχνά δυσχεραίνουν τη χρήση του, π.χ. *τάδε έφη, τανάπαλιν, τέιον, τεκταινόμενα, τελευτή, τελευτώ, τέμνων-ουσα-ον, τέρπω, τεσσαράκοντα, τεσσαρακονταετής, τεσσαρακοντούτης, τεταμένος, τετελεσμένος, τετέλεσται, τεχνεύομαι, τεχνηέντως* κ.ά

Πρόκειται για ένα μεγάλου μεγέθους λεξικό που περιλαμβάνει έναν αρκετά μεγάλο αριθμό λημμάτων. Το επίπεδο μετάφρασης είναι πολύ καλό. Δίνονται πολλά παραδείγματα καθώς και συμφράσεις και στερεότυπες εκφράσεις που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση και σωστή χρήση των λημμάτων. Όλα τα παραδείγματα είναι μεταφρασμένα και στην ιταλική γλώσσα. Υπάρχουν επίσης πολλές παροιμίες οι οποίες αποδίδονται με κατά λέξη μετάφραση στη γλώσσα στόχο αλλά και με εξήγηση του νοήματός τους: π.χ. *αν δεν ταιριάζαμε δεν θα συμπεθεριάζαμε. κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι, τέτοια ώρα τέτοια λόγια.*

Για προχωρημένους χρήστες το λεξικό μπορεί να φανεί πολύ χρήσιμο τόσο για την κατανόηση όσο και για την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.